

Pregled vremenskih prilika

PREGLAD VREMENSKIH PRILIKA I STANJE USJEVA U SVIBNJU GODINE 1955.

Prohladno proljeće, (koje je nastupilo iza zakašnjele ovogodišnje zime), nastavilo je s hladnim vremenom u toku svibnja. Premda je svibanj o. g. imao dovoljno oborina s povoljnim rasporedom (osim u Dalmaciji, gdje je bila suša), zatim nije bilo uobičajenih čestih tuča i jačih mrazova na širem području (kao ranijih godina), ipak vremenske prilike u svibnju o. g. s poljoprivrednog gledišta nisu bile povoljne. Razlog je u tome, što uz spomenute povoljne uvjete nije bilo dovoljno potrebne toplote za normalan razvoj vegetacije, pa stoga ova kasni o. g. za 10 do 20 dana.

Oborina: Količine palih oborina uglavnom se kreću u visini višegodišnjeg prosjeka na cijelom području Hrvatske, osim u istočnoj Slavoniji, a naročito u Dalmaciji i južnom dijelu Istre, gdje su i ovog mjeseca 50—70% ispod prosjeka. U srednjoj, sjevernoj u zapadnoj Hrvatskoj količine oborina u svibnju iznose 100—160 mm, u Slavoniji od 50—90 mm, a u Dalmaciji i južnoj Istri od 20—40 mm.

Temperature: Srednje mjesečne temperature u svibnju niže su od srednjih višegodišnjih za oko 1° C u cijeloj Hrvatskoj i kreću se u unutrašnjosti između 13,5 i 15° C, a u Primorju od 15,5° na sjevernom, do

18,5° C na južnom Jadranu. Apsolutne minimalne temperature u III. dekadi svibnja spuštale su se u unutrašnjosti do 0° C, zatim mjestimice u planinskim krajevima ispod 0° C, a u Lici i Gorskom Kotaru čak do —2° C. Ovi kasni mrazovi nanijeli su izvjesne štete osjetljivim kulturama, naročito u brdovitim područjima Slavonije i Like.

Vremenske prilike mjeseca svibnja ovako su se odrazile na vegetaciju: Općenito hladno proljeće i nedostatak toplote uvjetovali su sporiji razvoj gotovo svih kultura, a naročito žitarica, kukuruza, livada, povrća i vinove loze. Zakašnjenje od 10—20 dana, koje je nastupilo kod većine kultura, naročito može izazvati štetne posljedice kod ispunjenja zrna žitarica.

Mjestimična prekomjerna vlažnost zemljišta, a općenito nedostatak toplote nepovoljno se odrazilo na razvoj kukuruza, koji slabo raste i mjestimično žuti. Povećana vlažnost zemljišta povoljno utječe na jači razvoj korova. Premokro zemljište mjestimično ometa poljoprivredne radove — okopavanje i plijevljenje usjeva.

Općenito, stanje usjeva koncem svibnja je dobro osim kukuruza, koji je nešto slabiji. Vinova loza obećava dobar urod, a isto tako i neke voćke.

METEOROLOŠKI PODACI za svibanj 1955. g.

Rajon	Mjesto	Oborina u mm					Temperatura zraka u °C						Broj dana s temperaturom 0 °C
		dekada			mjesečni zbroj	prosjeak 1925-1940	dekada			srednja mjesečna	prosjeak 1925-1940	aps. min. temp.	
		I.	II.	III.			I.	II.	III.				
I.	Osijek	11	12	34	57	84	16,9	14,9	13,4	15,1	16,2	0,1	—
	Sl. Brod	25	18	41	84	87	17,2	14,6	13,3	15,0	16,3	0,7	—
	Virovitica	25	25	43	93	93	15,4	12,9	11,8	13,4	15,3	0,8	—

Rajon	Mjesto	Oborina u mm					Temperatura zraka u °C						Broj dana s tem- peraturom 0 °C	
		dekada			mjesecni zbroj	prosjeak 1925-1940	dekada			srednja mjesecna	prosjeak 1925-1940	aps. min. temp.		
		I.	II.	III.			I.	II.	III.					
II.	Daruvar	28	27	48	103	115	16,8	14,2	13,0	14,7	15,6	1,1	—	
	Križevci	25	42	39	106	98	15,8	13,3	12,8	14,0	14,6	0,2	—	
	Varaždin	35	63	41	139	99	15,7	12,9	12,4	13,7	14,9	0,2	—	
	Zgb Maksimir	34	47	46	127	100	16,1	13,8	12,8	14,2	14,9	-0,5	—	
	Sisak	44	28	46	118	110	17,0	13,8	13,3	14,7	—	2,4	—	
III.	Ogulin	44	60	62	166	154	—	12,4	—	—	—	0,8	—	
	Gospić	37	19	25	81	118	13,5	11,4	11,0	12,0	12,8	-1,9	4	
IV.	Dalmacija	Knin	11	13	16	40	101	17,1	16,5	13,9	15,8	17,1	4,6	—
		Zadar	15	13	11	39	67	16,8	17,1	16,6	16,8	18,4	7,9	—
		Kaštel St.	13	0	4	17	65	18,4	19,2	18,4	18,7	17,8	8,8	—
		Imotski	18	20	7	45	96	18,4	17,7	15,6	17,2	16,0	5,7	—
		Dubrovnik	0	1	17	18	64	17,8	19,1	18,2	18,4	19,3	11,6	—
Istra	Pazin	26	24	11	61	129	13,8	12,7	13,0	13,2	14,8	0,0	1	
	Poreč	34	31	22	87	68	16,9	15,2	15,4	15,8	17,6	—	—	
	Pula	3	15	10	28	58	15,8	15,2	15,6	15,5	16,2	5,6	—	